

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno.

Cena listu za nečlane po štiri krome na leto; za pol leta dve kroni; za četrletno eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krome na leto. Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratov po 20 h od enostopne petit-vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 25. aprila 1907.

C. kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: Zadruga za prodajo jajc. Mlekarski tečaj na Vrhniki. Nemško posojilništvo na Tirolskem. Gospodarski tečaji in naša odrasla kmetijska mladina. Vinogradniki! Varujte svoje vinograde proti mrazu. Nekaj o travnikih. Tečaj za pridelovanje krme. Program tečaja za pridelovanje krme. Nova knjiga. Za kuhinjo in dom. Iz zdravniških krogov. Poziv! Računski zaključki. Občni zbori. Inserati.

Zadruga za prodajo jajc.

Dasiravno imamo mi Slovenci že precejšno število zadrug, na kar smo gotovo lahko ponosni, vendar je še pa na združnem polju zelo veliko celine, katero je potreba preorati, na kateri bi lahko zrastle še silno veliko sadu.

Pri nas so najbolj razširjene posojilnice in mlekarske zadruga, katere so se zelo dobro obnesle in katere našemu kmetskemu stanu veliko koristijo. Mi se pa še ne smemo zadovoljiti s to organizacijo, ampak je potreba napredovati in misliti tudi na druge vrste zadrug, posebno pa na produktivne zadruga.

S temi zadrugami je zelo krasnega in hvaležnega dela, katere imajo veliko bodočnost.

Pomislimo, koliko koristimo z živinorejskimi zadrugami, posebno pri tej ceni živine, prašičerejskimi zadrugami, sadjarskimi in vinarskimi zadrugami, perutninarskimi zadrugami i. t. d.

So pa še zadruga, katere so pri nas popolnoma neznane, to so zadruga za prodajo jajc. Te zadruga so se povsod dobro obnesle in je želeli, da bi se tudi pri nas pričele ustanavljati.

Danes hodijo branjevke od hiše do hiše in kupujejo jajca od gospodinje. Ceno plačajo, kakor jim ravno gospodinja k obrazu pristaja, večinoma se dobi danes za jajca le prav malo denarja in tudi nič ne odpehne, ker ne pride skupaj. Tisti denar se zelo lahko mišljeno potroši, ker se misli, da so kokoši itak zastoj pri hiši. Ravno tako je bilo pred par leti še z mlekom, pa še tudi danes v velikih krajih dežele. Koliko so dobili naši posestniki prej za mleko in koliko dobijo sedaj v krajih, kjer ga združno spravijo v denar. Ravno tako veliko ali pa v nekaterih krajih še več bi se pa lahko dobilo iz jajc, ako bi se iste

prodajalo združnim potom. Največ takšnih zadrug imajo na Danskem, po katerih spravijo v denar na milijone jajc. Kakšna zadruga je n. pr. v Kopenhagenu, katera izvozi letno nad 4 milijone jajc na Angleško. Tudi Nemčija ima veliko zadrug za razpečavanje jajc.

V Avstriji imamo eno zelo uzorno takšno zadruga v Šerdingu na Zgornjeavstrijskem, katera je zvezana z zadruga za prodajo čajnega masla.

Takšne zadruga so zelo lahke za osnovati, ker ni potreba zato nobenega kapitala in tudi trgovina ni težka. Za jajca je vedno ugodna cena in se jih v vsakem času lahko spravi v denar. Posebno je pa še zato ustvarjena Kranjska, katera leži tik morja, bi se jih toraj lahko pošiljalo na Angleško in Francosko, ker je v teh deželah vedno pomanjkanje jajc. Tudi dela ni veliko in tudi znanja ni potrebna posebnega za vodstvo takšne zadruga.

Zato je potreba samo ene večje sobe, kamor donašajo združniki jajca in kjer se polagajo v zaboje. Jajca se sprejemajo na težo, na kilogram, kar je tudi najbolj pravično, sedaj imajo vsa jajca eno ceno, naj so mala ali velika.

Ko prineso jajca v jajčarno, se najprej stehajo, potem se s posebno pripravo preiščejo ali so sveža, dobra se zaznamujejo s posebnim grbom zadruga, pokvarjena pa se zavrnejo. Nadalje se jajca sortirajo in polagajo v nalašč zato pripravljene zaboje. Vsak združnik pa mora sam pritisniti na jajca svojo združno številko. Jajca lahko donašajo otroci, ako gredo v šolo ali v cerkev.

Najbolje pa je, da se jajčarske zadruga združijo z mlekarnami. Ko donašajo združniki mleko v mlekarno, prineso lahko tudi jajca. Mlekarji imajo po-

poldne dovolj časa, da jih preiščejo in zložijo v zaboje.

Koliko bi se skoz te zadruga dobilo več denarja in sicer skupaj, ker se splačujejo mesečno. Vzemimo posestnika, kateri ima 50 kokoši; ako mu ena znese le 150 jajc, je letno 7500 jajc, po sedanjih cenah se eno spravi lahko v denar povprečno po 6 vinarjev, znaša 450 K, ima zadruga 100 udov, tedaj pride 750.000 jajc, kar znaša letno 45.000 K, ali bi ne bilo to krasno delovanje zadruga, ali ni to velikanski promet. Koliko dobe lahko zadružniki denarja že samo iz jajc. Ker bi pa dobili kmetovalci vsaki mesec redno lepi denar, tedaj bi tudi bolje pazili na kokoši, bi jih bolje krmili, gledali na boljše pleme, pobirali bolj skrbno jajca kakor pa sedaj. Bi en mesec ne dobili denarja, bi takoj povprašali, kaj je vzrok, da kokoši ne neso, bi se takoj iskalo napako. Sedaj pa se nihče ne zmeni, zakaj kokoši ne neso, kje je napaka in kako jo je odstraniti. Samo gospodinja jamra, da ni jajc, da kokoši ne neso. Gospodar pa pravi, pobij jih, saj itak niso kaj vredne, saj samo zastonj žro, ali napako poiskati se ne potruji nobeden.

Koliko bi se skozi zadruga lahko več kokoši redilo. Kokoši lahko redi tudi tisti, kateri nima sena za eno kravo, majhni gospodarji, delavci i. t. d.

Ker je danes splošno pomanjkanje poslov, ima tudi kokošereja to prednost, da ne potrebujemo zanjo posebnega hlapca ali dekle. Ena stara ženica lahko oskrbuje po sto in več kokoši.

Po Krasu imamo veliko kamenitega prostora, kateri ni skoraj za nobeno rabo, tam bi se redilo lahko na tisoče kokoši. Koliko pa bi se lahko dobilo za piščance v primorskih mestih in na Gorenjskem, kamor zahajajo letoviščarji.

Tudi dobri piščanci pospešujejo promet ptujcev. Treba si je pa preskrbeti tudi dobrega plemena. Ni vsaka kokoš dobra, katera je velika ali katera se priporoča po različnih listih.

Kdor se zanima za dobičkonosno kokošerejo, naj si ogleda isto na gospodinjski šoli v Marijanišču v Ljubljani. Tam se tudi dobijo najboljša jajca za valjenje in tudi najboljše preskušeno pleme.

Jajčarske zadruga bi kokošerejo na Slovenskem silno povzdignile in ob enem bi pomnožile lep del narodnega premoženja.

Mlekarski tečaj na Vrhniki.

Na Vrhniki v krasni popolnoma novi zadružni mlekarni se je dne 8. t. m. otvoril mlekarski tečaj. Ob 9. uri zjutraj so se zbrali učenci z učitelji v mlekarskem poslopju in odkorakali skupno v cerkev, kjer je bral domači gospod kaplan Matevž sveto mašo. Po maši pozdravi v učni sobi gospod Franc Teršar, načelnik mlekarske zadruga, učence in učitelje v imenu

odbora mlekarske zadruga in izrazi veselje, da se je glavni odbor kmetijske družbe odločil, prirediti mlekarski tečaj na Vrhniki.

Nato otvori voditelj tečaja gospod mlekarski nadzornik Legvart tečaj, se prisrčno zahvali mlekarski zadrugi za požrtvovalnost, da je omogočila, da se je priredil tečaj na Vrhniki, na eni najlepši in najmodernejši mlekarni, kar jih je na slovanskem jugu. Visoko poljedelsko ministerstvo in deželni odbor — pravi govornik — sta za stroške tega tečaja dovolila lepo svoto, kar pač dokaz, da je tem visokim oblastim veliko na tem ležeče in da za to skrbite, da se izvežba spretnih in sposobnih mlekarejev. Kranjska ima danes 76 mlekarskih zadrug in društev, zato je pa, da bodo dobro napredovale, potreba dobrih izvežbanih mlekarejev, kateri so pri mlekarnah duša vsega.

Mi nimamo na celem jugu nobene mlekarske šole, dasiravno obstoji tukaj približno 150 mlekarn, kar mi v mlekarstvu danes znamo, je večinoma samouk, kateri je pa marsikateri zadrugi prišel zelo drag.

V drugih deželah imajo več mlekarskih šol in tudi mi počutimo to potrebo. Za domestilo mlekarske šole je on vpljival nato, da se prirede vsako leto en trimesečni tečaj. Prvi ta tečaj se je toraj otvoril danes. Kako so naši mladeniči ukaželjni, je dokaz to, da se jih je oglasilo veliko čez število, kakor se jih je prvotno oglasilo. Glavni odbor kmetijske družbe je določil, da se jih sprejme 12 in je podelil vsem podpore po 80 K. Na posebno prošnjo so se še sprejeli 4 na lastne stroške, tako da je sedaj skupaj 16 učencev, 15 jih je iz Kranjskega in eden iz Štajerskega. Večinoma so jih poslale učiti mlekarske zadruga.

Pouk je urejen po načinu nemških mlekarskih šol, poučevali se bodo sledeči predmeti: mlekarska kemija in bakteriologija, splošno mlekarstvo, maslarstvo in sirarstvo, nauk o mlekarskih strojih in o parnem kotlu, preiskovanje mleka in mlečnih izdelkov, mlekarsko knjigovodstvo, računstvo s posebnim ozirom na mlekarstvo, spisje, živinske bolezni, krmljenje in oskrbljevanje molžne živine in zadružništvo. Učenci se bodo morali zelo pridno učiti, da bodo celo snov v tem kratkem času proučili.

Mlekarstvo ni danes več postranska stroka kmetijstva, ampak samostojna tehnična stroka, katera zahteva veliko znanja.

Nato omeni gospod Legvart hišni red in zahteva strogo, lepo vedenje učencev.

Vsako neizpolnjevanje teh predpisov se bode strogo kaznovalo.

Pri učencih se vidi, da se zelo zanimajo za mlekarstvo in da bode gotovo uspeh tečaja zelo dovoljen. Večji del učencev je že delovalo samostojno v mlekarnah, eden pa je dovršil kmetijsko šolo.

Učenci morajo spatati skupno v mlekarni in tudi hrano imajo skupno.

Nemško posojilništvo na Tirolskem.

Na Tirolskem bilo je leta 1891. še le 41 nemških posojilnic, leta 1895. že 135, leta 1900. 193, a koncem leta 1905. jih je bilo 248, kojih delokrog se je raztezal na 316 političnih občin s 317.000 prebivalci.

Vseh 248 posojilnic imelo je koncem leta 1905 okroglo 22.000 članov, toraj bi imela vsaka posojilnica povprečno 90 članov; najvišje število članov pri pojedinih posojilnicah je bilo 304 in najnižje 24, s česar sklepamo, da so naše posojilnice z ozirom na število članov mnogo močnejše.

O poslovanju tirolskih nemških posojilnic nam govore naslednje številke.

V letu 1891 obstoječih 41 posojilnic imelo je koncem istega leta

1.) vlog	1,058.491·10 K	(povprečno 26.000 K)
2.) posojil	685.151·16 „	(„ 18.000 „)
3.) prometa	3,643.472·66 „	(„ 90.000 „)

V letu 1905 je pa izkazalo od obstoječih 248 posojilnic 242 sledeče številke:

1.) vlog	41,045.005·18 K	(povprečno 170.000 K)
2.) posojil	20,172.227·42 „	(„ 90.000 „)
3.) prometa	69,444.270·07 „	(„ 290.000 „)

Kakor te številke kažejo, niso mogle posojilnice niti polovice svojih vlog razposoditi.

To razmerje med vlogami in posojili se pa zdatno spremeni, ker gojijo tirolske nemške posojilnice s svojimi člani tekoči račun, in imajo pod tem naslovom čez 19 milijonov kron razposojenega.

Od 248 posojilnic vpeljalo jih je 35 varčevalne karte, š čim so mnogo pripomogle za pospeševanje varčnosti; 28 posojilnic imelo je tudi blagovni promet in sicer so nakupile za svoje člane blaga v vrednosti 118.330 kron.

Vse posojilnice leta 1905 so imele 112.189 kron čistega dobička (12 posojilnic je izkazalo zgube 2381 K) in 632.821 K rezervnih zakladov.

Obrestne mere se jako razločujejo od naših, ker se pri nemških tirolskih posojilnicah zaobrestujejo vloge po 3¹/₂ do 4⁰/₁₀₀ — a posojila po 4 do 4³/₄⁰/₁₀₀, je toraj najvišja obrestna mera na Tirolskem ista, kakor pri nas najnižja.

O Tirolcih hudobni jeziki včasih blebetajo, da se srečajo šele po dovršenem 40. letu s pametjo — no vspehi v posojilništvu govore drugače.

Gospodarski tečaji in naša odrastla kmetijska mladina.

(Konéc.)

Iz tega primerno sledi, da zahtevajo dandanes vsi stanovi temeljito teoretično znanje združeno z obširno, vsestransko skušnjo, predno se jih more z uspehom vršiti, ne glede na to, da jih je treba tudi

gmotno podpreti. To zahteva pa tudi kmetijski stan. V ta namen imamo ljudske šole, ki naj nam dajo neobhodno potrebno občno znanje. V teoretično in strokovno izobrazbo o raznih kmetijskih panogah nam služijo raznovrstne kmetijske šole, gospodarski tečaji iz raznih kmetijskih panog, strokovne knjige, predavanja strokovnjakov, i. t. d.

Akoravno je na videz tudi tukaj skrbjeno za strokovno izobrazbo našega kmetijskega stanu, vendar če si vso stvar natanko pregledamo in zlasti upoštevamo, v koliki mali meri se naš kmetijski stan udeležuje teh dobrot in zakaj se v tako pičlem številu poslužuje teh naprav, tedaj sprevidimo, da je naš kmetijski stan v prav na slabem deloma, ker je sam kriv, deloma ker nima dovolj sredstev, največ pa, ker nima dovolj razuma, da bi vedel prav ceniti vrednost teh naprav in ker se mnoge teh naprav ne izvršujejo tako, da bi prijale dejanskim potrebam našega kmetijskega stanu.

Kakor so koristni in potrebni gospodarski zavodi — kmetijske šole, vendar se jih malo mladeničev, prihodnjih kmetovalcev, vdeležuje. Ne spada semkaj, razne vzroke in povode tej žalostni prikazni tu razpravljati, dejstvo je, da se študij na teh šolah premalo mladine udeležuje. Če upoštevamo pri naših kmetijskih razmerah kot opravičeno glavni moment precejšnje stroške vzdrževanja na teh šolah v zvezi s pomanjkanjem delavskih močij na domačem posestvu, kjer spolnuje tak mladenič jedno dobro delavno moč, potem nam ostajajo razni gospodarski tečaji kot tisto sredstvo, š čimer se more še najintenzivneje uplivati na našo odrastlo kmetijsko mladino.

In rekel bi, da dokler ne dobimo po Slovenskem več zimskih ali vsaj samo enoletnih kmetijskih šol, so v prvi vrsti poklicani taki gospodarski tečaji, seveda iz najrazličnejših kmetijskih panog, ki naj napeljujejo našo odrastlo kmetijsko mladino, da si prisvoji vsaj najpotrebnejše teoretično in praktično znanje iz tistih kmetijskih panog, ki jih na domačih posestvih najboljše goje in katerih dobro znanje jim je najbolj potrebno. Če pomislimo, da se pri nas, da v obče govorim, negujejo najrazličnejše kmetijske panoge, začenši s planšarstvom, živinorejo, poljedelstvom, vinarstvom, gozdarstvom i. t. d. do najnovejše panoge — hmeljarstva; če nadalje upoštevamo dejstvo, da je naš svet kraške nravi in da le osebna pridnost v zvezi z racionalno oskrbjo rodi povoljne uspehe, potem vemo, da je brez strokovnega znanja in racionalnega obdelovanja vsak uspeh le dvomljiv, premajhen in iz pomanjkanja teh sredstev — ki jih edina osebna pridnost ne more nadomestiti, izvira mržnja mlajše generacije pred domačo grudo in koprnenje po ameriškem zaslužku, kjer jim izraba krepkih telesnih močij nudi primeren zaslužek, ki se žal le

premnogokrat lahkomišljeno zapravlja in naši ožji domovini ne donáša pravega in trajnega blagoslova.

Da se pride temu za naš kmetijski stan škodljivemu položaju in razmeram v okom, da bode naša mlajša kmetijska generacija zopet začela upoštevati veljavo naših kmetijskih zemljišč in začela bolj ljubiti in spoštovati svojo rodno zemljo, podajmo jej sredstvo na roko, da jo bode mogla z uspehom obdelovati. Tu ne pomagajo denarne podpore. Edina duševna zmožnost, jo s pridom obdelovati, je sredstvo, ki more naš kmetijski narod zopet privabiti in povzdigniti do tega, da jo bode rajši in boljše obdeloval kakor sedaj ter da bode opuščal iskanja kruha v tujini, kjer je tako izsesan in ogoljufan.

Poleg enoletnih kmetijskih šol so prav urejeni gospodarski tečaji, katerih število naj bi se potrojilo in še bolj povečalo ter poleg tega tako spopolnilo, specializiralo (obisk naj bi bil pristopen vsem resnim kmetijskim mladeničem, katerim naj bi se vsaj začetkoma za časa obiska dovoljevale izdatne denarne podpore, da bi se bolj vživeli in splošne postali) najboljše sredstvo, s katerim bi se pri nas povzdignilo znanje kmetijske vede.

Taki gospodarski tečaji, od kojih bi nekateri po več tednov trajali (n. pr. kakor letos mlekarški tečaj na Vrhniki), drugi zopet le po nekoliko dnij in kateri bi se prirejali na najugodnejših mestih (n. pr. kmetijskih zavodih, mlekarinah itd.), kjer imajo udeleženci priliko poleg teorije tudi praktične uspehe videti, opazovati ozir. se za njih upeljavo navduševati, imeli bi prav osnovani, prav vodjeni, od merodajnih faktorjev zadostno materijelno podpirani, od narodnih rodoljubov priporočani in od naše odrastle kmetijske mladine v obilnem številu obiskovani, najlepše uspehe za napredek našega kmetijstva.

Lahko rečeno, težko izvršeno!

Tu se nam odpira najlepša prilika, da moremo v zvezi z merodajnimi činitelji in s svojo organizacijo prav ugodno vplivati in delovati na uresničenje važnega smotra: pomoč našemu kmetijskemu stanu.

S premišljeno organizatorično taktiko moremo začeti tu svoje pozitivno za prosep kmetijskega stanu namenjeno delovanje s tem, da s svojim uplivom in denarno pomočjo snujemo vsako leto po 10 in več takih gospodarskih tečajev, katerega vsakega naj bi se udeležilo po 20, 30 in več uzornih kmetijskih mladeničev, ki so namenjeni, da bodo ostali doma na očetovem posestvu. V izbiri takih pravih mladeničev in v prigovarjanju, da se mnogo pridne kmetijske mladine udeležuje teh gospodarskih tečajev, leži težkoča in srečni uspeh. Pri ukaželnosti naše mladine se ni bati neugodnih rezultatov.

Različna so pota, ki peljejo, do tega, da podpiramo naš temelj — naš kmetijski stan. Po našem mnenju in kakor smo nameravali v tem spisu prepričati, bi bilo, da začnemo z mlajšo kmetijsko generacijo ki je dostopna idealom, se dá podučiti in dokler nimamo boljših in intenzivnejših sredstev na razpolago, delujmo s pomočjo gospodarskih tečajev. Kmetijska veda mora postati vsem kmetovalcem splošna, ona bodi vsem pristopna, le v splošnem napredovanju vseh moremo zadobiti in pričakovati splošen uspeh: to je, materijelno povzdigo našega kmetijskega stanu.

Sredstva, s katerimi ta razpolaga, pa niso tako močna, da bi v sedanjih razmerah zamogel dati vsem svojim za dom namenjenim sinovom tako strokovno izobrazbo, kakor jo nudijo dve ali celo triletne kmetijske šole. Niti država niti dežela pa nimata dovolj sredstev na razpolago, da bi se ustanovilo in vzdrževalo toliko gospodarskih zavodov, da bi vsa tu omenjena kmetijska mladina dobila v njej potrebno izobrazbo.

Pač pa zamorejo posamezne kronovine, ravno tako zamore vsak posamezni boljši kmetovalec poslati svojega za dom namenjenega sina po nekoliko tednov k poduku k takim gospodarskim tečajem.

Našim merodajnim osebam polagamo te misli v preudarek. Veliko težkoč se ima s prirejanjem takih gospodarskih tečajev, najtežje je dobiti za to dobre poslušalce — učence. Blagodejnim uplivom duhovščine in učiteljstva, se bode posrečilo te ovire premagati na prid temu stanu, ker v tem smo vsi jedini, da le v strokovno izobraženemu kmetijskemu stanu moremo pričakovati njegovo rešitev.

Z ozirom na razmere našega kmetijskega stanu bi bilo umestno, da bi se ta akcija pričela posebno v istih delih naše domovine, kjer se je izseljevanje najbolj razširilo in kjer je najbolj potrebno to rano na našem narodnem telesu zaceliti. Če tudi bi bilo treba tu globočje poseči in se intenzivnejših sredstev posluževati, za to pa bi bil tudi uspeh toli večji; potreba pa je tu največja.

V narodno-gospodarkem oziru je tedaj želeli, da bi se pri nas uvedli mnogi gospodarski tečaji zlasti gledé živinoreje, mlekarstva, gozdarstva, sadjarstva, čebelarstva, vinarstva in kletarstva itd.

Vinogradniki! Varujte svoje vinograde proti mrazu!

Letošnja zima je napravila pri nas na trsju mnogo škode. Bati se je pa, da nam pomladanski mraz uniči še to, kar je zdravo ostalo. — Vsakdo ve, kako škoduje vinogradu in sadonosniku pomladanski mraz in znano je, da je mogoče odvrniti to

škodo v nekili slučajih z izdatnim kajenjem, ako se kadi (kuri) v pravem času splošno in istočasno. Opomniti je pa, da je uspešno samo skupno postopanje. V mariborskej in ptujskej okolici so se vinogradniki že lansko leto združili in osnovali skupno obrambo proti mrazu. V ta namen so prevzeli nekateri posestniki dolžnost, da bodo natančno opazovali, ali preti mraz, ter da v tem slučaju obvestijo svoje sosede s streljanjem. In enako bi se lahko organizirali povsod. Bode-li mraz ali ne, se lahko določa po solnčnem zahodu iz nalašč za to pripravljenih toplomerov. Te prodaja Jožef Jaborka (Dunaj, IV. Freilhaus) in stane eden s poštnino vred 6 K 90 v. Kaže toplomer, da se je prihodnje jutro bati mraza, ustrelji opazovalec ob pol osmih zvečer enkrat, kaže pa, da bo gotovo mraz, ustrelji dva krat iz strelne, oziroma opazovalne postaje v znamenje, da morajo biti vinogradniki pripravljene za kurjatev, oziroma kajenje.

Ako se je bati mraza, gledajo opazovalci po noči večkrat na toplomer in če kaže taisti eno stopinjo nad ničlo in je videti, da bode živo srebro vedno bolj padalo, ustrelijo trikrat iz strelne postaje.

Trikratni strel je znamenje, da preti mraz in da je takoj potrebno iti kuriti (kaditi).

Za kajenje (kurjatev) potrebne stvari je torej že preje treba imeti pripravljene v kupih pod vinogradom in v grabicah ter na potih v njem. Kuriti je najboljše s stvarmi, ki dajo mnogo vlažnega dima. Take stvari so mokro listje, zeleno vejevje, grmovje, rožje, plevel (drač), gnoj itd. Treba je napraviti velike kupe teh stvari in sicer, čim več tem bolje. Glavna stvar je, da se močno kadi.

Kurili (kadili) naj bi vsi, ki imajo vinograde. Ako samo nekateri to store, ne pomaga veliko. Tudi sadonosnike lahko na ta način obvarujemo škode. Kaditi je treba dokler ni solnce vzšlo. Ako začne med kajenjem močnejše veter pihati ali če se pooblači, naj se ognji zopet ugasnejo, ker se ni treba več bati mraza in da se kurivo prihrani za prihodnjič.

Ako se pooblači nebo, ko se je zvečer enkrat ali dvakrat ustrelilo, ali ako začne potem veter pihati, tudi najbrž ne bo mraza; vendar je paziti ali se po noči ne ustrelji trikrat v znamenje, da je treba začeti kuriti (kaditi).

Ako se ohladi na tri ali več stopenj pod ničlo, kar se pripeti pri nas ob tem času redkokedaj, tudi kajenje ne zabrani, da ne bi zmrznilo v vinogradih. To se omeni zato, da ne bi mislili da je kajenje sploh zastoj. Vinogradniki! Združite se torej in osnujte skupno obrambo proti mrazu, ter ako bode treba, pridno kurite in kadite. — Trud in stroški za to delo so v primeru morebitne škode neznatni.

Ptuj, dne 13. aprila 1907.

Jože Zupanc,
deželni in vinarski inštruktor v Ptuju.

Nekaj o travnikih itd.

Dokaj pritožb se sliši o slabih in nerodovitnih travnikih, kateri kmetovalcu mnogokrat ne povrnejo truda.

Starodavni rek „Kakoršna setev taka žetev“ se tukaj dobesedno potrjuje. Z vso pozornostjo, katero opravičujejo zahteve obdelanega zemljišča, pripravlja poljedelec njivo, odločeno za to ali ono žitno setev.

In to je umljivo, tako je delal ded in praded! Manj tradicionalno pa je še mnogim našim kmetovalcem mnenje o umetnem gnojilu, katero sredstvo, kot važna upeljava preteklega desetletja, pospešuje in v obilni meri zboljšuje plodovitost naših travnikov. Umno skoraj bi rekel času primerno oskrbovanje travnikov, nekateri gospodarji malone zanemarjajo.

Kako ponosno kontrastujejo oni s primernimi umetnimi gnojili napojeni, ter zanesljivimi travnimi semeni obsejani ali vsaj zboljšani travniki z onimi, katerih mejnik ni prekoračila kultura sedanjega časa: tam si predočuje kmetič število senenih kop, tukaj iznenada nad slabotnimi bilkami enovrstne trave, s plešivimi rebri lačne zemlje.

Gnojila in dobra travna semena so predpogoj bogate košnje, kolikor taisto ne tangira elementarna nezgoda.

Pred vpeljavo v obče priznanih umetnih gnojil, kmetu ni bila dana prilika, da si zboljša stanje svojega zemljišča. Drugače sedaj: Za vsakovrstno zemljo mu je na razpolago potrebno umetno gnojilo, kakor: Thomasova žlindra, rudninski in koščeni superfosfat, kalijeva sol, kajnit, čilski soliter in kostna moka.

Vsa navedena gnojila ima v zalogi Gosp. zveza, katera sprejema in izvršuje naročila svojih članov in članic. Poleg omenjenih gnojil priporoča Gospodarska zveza svojo bogato zalogo zanesljivo kaljivih travnih in drugih semen.

Posebno priporoča za pomladansko setev: oves, ječmen šestovrtnik itd.

Nadalje preskrbuje tudi svojim članom sadna drevesca, na kar se člani opozarjajo.

Tečaj za pridelovanje krme.

Dné 27. in 28. maja t. l. bo na kmetijski šoli na Grmu dvadnevni tečaj o pridelovanju krme. Pouk bo brezplačen, ter se ga lahko udeleži vsak kranjski kmetovalec. Kdor se udeleži tega tečaja, naj to prijavi vodstvu šole na Grmu do dné 15. maja t. l. Podpore za pot se ne bodo dajale, ter si mora vsak udeležnik tudi hrano in stanovanje sam preskrbeti.

Program tečaja za pridelovanje krme,

ki se vrši dné 27. in 28. maja t. l. na kmetijski šoli na Grmu, je naslednji: Dné 27. maja, Dopoludne

od 8. do 11. ure: Setev detelje in trave na njivah za dvo- in večletno košnjo. Vrednost raznih detelj in trav za tako setev. Sestava primernih mešanic za dvoletno in večletno rabo. Dobava in nakup potrebnega deteljnega in travnega semena. — Praktično razkazovanje raznih deteljnih in travnih semen in razdelitev uzorcev. — Popoldne od 3. do 5. ure: Oskrbovanje in gnojenje deteljnih mešanic. Praktično razkazovanje deteljišč in deteljnih mešanic na šolskih njivah in v poskuševališču. — Dne 28. maja. Popoldne od 8. do 11. ure: Naprava novih travnikov. Sestava različnih travniških zmesij z ozirom na lastnosti zemlje, lege in podnebja. Dobava potrebnega semena. Čistota in kaljivost travniških semen. Množina potrebnega semena. Vrednost izgotovljenih semenskih zmesij, si se dobe v trgovini. Vrednost senenega drobirja. — Popoldne od 3. do 5. ure: Priprava zemlje za travniško setev. Setev in oskrbovanje novih travnikov. Poprava slabo vspelih setev. Gnojenje travnikov. Zboljšanje slabih in opešanih travnikov. Praktično razkazovanje šolskih travnikov, naravnih in umetnih (nasejanih) in travniških zmesij v poskuševališču.

Književnost.

Nova knjiga.

O prvih in spojinah. Osnovni nauki iz kemije, rudninoznanstva in hriboznanstva. S posebnim ozirom na hranitbe pitomih rastlin spisal Frančišek Štupar, tajniški pristav c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

V oceni te knjige, katero pošilja g. F. Štupar listom v ponatis, čitamo naslednje: „Že zdavnej se je v kmetijski strokovni literaturi živo čutila potreba po knjigi, ki bi kmetovalcem podajala vsaj najvažnejše nauke iz kemije“. To je brez dvombe gola resnica. Če pa vprašamo: Ali je res gori imenovana knjiga odpomogla temu nedostatku? Moramo to vprašanje kratko in malo zanikati. Kmetovalec ki ni dovršil kake boljše kmetijske šole, ali pa štirih razredov srednjih šol, te knjige gotovo ne bo razumel. Ogromna večina naših kmetovalcev dovršilo je k večjem ljudske šole in za take ljudi morajo biti knjige vse drugače pisane, kot je pisana omenjena knjiga. Kemijska pisava, tolmačenje kemijskih preosnov itd. je za človeka, ki se ni učil v šoli kemije, nerazumljiva. Kakšnega pomena so na primer vstrojni znaki raznih ogljikovodikov, alkoholov, etrov, organskih kislin itd. za našega kmeta? Kdor hoče razumeti na strani 63 in 64, kako se raztvora kalijev živec, itd. mora kemijo in rudninoslovje že precej dobro študirati.

Gospod Fr. Štupar razlaga nadalje trigliceride itd. ter razvija po dve vrsti dolge formule; to je pač gradivo za zrelostne izpite za realce, a ne za praktičen pouk našim gospodarjem, v kemiji. Knjiga kar mrgoli samih kemijskih formul. Kemijski del te knjige

ima tudi več napak, tako se smatra na primer v njej vrenje ali kipenje sladkorja kot kemijski a ne kot biološki proces.

Glede rudnin in hribin je omeniti, da gosp. Fr. Štupar navaja take rudnine in hribine kakoršnih v slovenskih krajih sploh ni; dočim nasprotno takih rudnin in hribin, ki so za naše kraje važnega pomena, niti omenja ne. O kremenjakih (kremenjaških sprimkih), ki tvorijo na Kranjskem v karbonski tvorbi cele hribe, gospod F. Štupar niti ne pove, kje se nahajajo in o grintovcu in apnencu pove samo, da se v mnogih krajih nahaja. Kje? Tega seveda kmetovalcem ni treba znati.

Pri nas imamo mnogo vrst različnih apnencev in to posebno na Krasu. Teh gosp. Štupar niti ne omenja.

Nadalje čitamo v knjigi: „Popolnoma čist apnenec je redek“, kar pa ni resnica. Na Krasu imamo dosti apnencev, ki so domalega kemijsko čisti ogljikovokisli apnik.

O fosforitu zvemo iz te knjige „da je za kmetijstvo zelo važen. Kjer se nahaja v večjih množinah ga kopljejo in podelujejo v superfosfat“. A kje se fosforit nahaja in kje ga kopljejo ni rečeno. Povedati bi bilo vendar treba, da pri nas ni fosforitov, a da jih je mnogo v Podoliji na Ruskem, v Algiru v severni Afriki, Floridi itd. Rudninski superfosfat, ki se v naše kraje uvažuje, izdeluje se iz algirskih fosforitov.

Pri hribinah opisuje gospod F. Štupar tudi trahit, fonolit in melafir, teh hribin v naših krajih sploh ni; nasprotno pa hribin, ki se pri nas nahajajo, na pr.: diabasporfrita, audesita, dacita, sericitnih škriljcev in drugih, še omenja ne. Vsaj mislimo, da je knjiga pisana za naše kmetovalce, torej se mora ozirati v prvi vrsti na mineraloške in petrografske razmere naših krajev in ne nemških.

O peščenjakih, katerih imamo na Štajarskem in na Kranjskem več vrst, od katerih so na primer eocenski peščenjaki na Notranjskem in Primorskem za kmetijstvo važnega pomena, nam gospod Štupar ne ve kaj povedati. Porcelanka, katere pri nas ni, je v tej knjigi sicer opisana; o kaolinu iz Črne doline pri Kamniku ne prizvemo ničesar. Pri glini se ne omenja niti diluvialna glina na Dolenjskem, niti „terra rossa“ na Notranjskem; akopram ste obe za kmetijstvo prevažnega pomena.

Kakor čitamo v predgovoru je knjiga pisana za kmetovalce in ker je v njej govor o rudninoznanstvu in hribinoznanstvu, pričakovali bi v njej tudi poseben oddelek o „tloznanstvu“; a tega pogrešamo.

Kakor smo že gori omenili, knjiga ni tako pisana, da bi se mogel kmetovalec iz nje naučiti temeljnih pojmov iz kemije.

Za kuhinjo in dom.

Kakor znano, je vsaki gospodnji v ponos, da prinese kolikor mogoče dobro, okusno kavo na mizo. Zlasti je tako pri nas, in zato je tudi Avstrija s svojo dobro kavo zaslovela po vsem svetu. Morda je torej tembolj umestno opozoriti na nov način napravljanja, ki se je izkazal za izbornega. Skoro v vsaki družini rabijo dandanes Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo. Napravljata se najbolje tako, da se zmelje v nepremajhnem loncu, polije z vodo in zavre. Potem naj se sladna kava še dobro izkuha pet minut; nato je počakati, da se zavrelca dobro usede, in naposled se ž njo v strojčku počasi polije zrnata kava. Kjer ne rabijo strojčka, se zrnata kava kar strese v vrelo malčno kavo. Potem naj se vse premeša in počaka nekoliko minut da se „vleže“, in končno se kava skrbno precedi. Najrajši rabijo v obče na pol Kathreinerjeve, na pol zrnate kave. Zaradi večjega prihranka pa se sme^m polagoma dodajati več Kathreinerjeve in zato manj zrnate kave. Za otroke, bolnike in slabotnike se priporoča posebno napravljanje Kathreinerjeve kave brez primešane zrnate kave. Tedaj jo je tudi v loncu politi z mrzlo vodo in dobro izkuhati. Mali trud se obilo poplača s tem, da se bolniki in slabotniki kmalu zdravstveno očvrste in da so otroci cvetočega lica.

Milostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izrečno poudarjati ime »Kathreiner«?

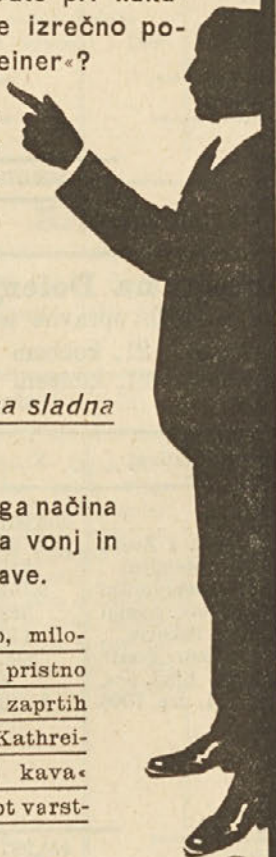
Ker se Vam sicer utegne primeriti, da dobite manj vreden posnemek brez vseh vrlin, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

Zakaj le

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

ima spričo posebnega načina svojega proizvodjanja vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v zaprtih izvornih zavojih z napisom: »Kathreinerjeva Kneippova sladna kava« in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Iz zdravniških krogov

posneli smo zanimivo novost, da pride vživanje zrnate kave iz mode. Akoravno prekomorska kava ne bo še izginila v najkrajšem času popolnoma, bo vendar uživanje iste, enkrat tako priljubljene pijače, zelo malenkostno, da bi pa ostalo brez nadomestila, to tudi ni mogoče! Ali naj pa našo jutranjo kavo popolnoma opustimo? Ne! Namesto zrnate kave, katere strupeni kofein tako uničujoče deluje na naše živce, našle so naše dobre in skrbne gospodinje v Vydrovej žitni kavi zdravo in prijetno učinkujoče nadomestilo, katero se tudi pri vsakem gospodinjstvu hitro udomači. Ta izdelek, pripravljen iz ljubljenega zrna, katero nam daje vsakdanji kruh, je po svojem, tako prijetno grenkem okusu, ki je zrnati kavi tako močno podoben, povsem pravo in popolno nadomestilo zrnate kave. Ako toraj našim cenj. gospodinjam, katere imajo zdravje cele družine na vesti, Vydrovo žitno kavo najtopljeje priporočamo, storimo le ljudsko dolžnost. Vzorec tega izvrstnega in občudovanja vrednega izdelka, pošilja Vydrova tovarna hranil Praga VIII. na zahtevo popolnoma zastonj in poštne prosto.

Poziv!

Vsled spremembe naših pravil v letu 1904 izstopili so iz naše zveze vsi dotedanji zvezini trgovci, obrtniki in redni člani.

Deleži izstopivših članov so dospeli v izplačilo koncem minulega leta.

Do sedaj še veliko število teh članov ni vzdignilo svojih deležev. Prosimo torej, da se do konca meseca maja zglasijo vsi, kateri imajo pri nas še svoj delež, da jim jih izplačamo, eventualno obračunimo z njimi za dolžne letne prispevke in za dolžno naročnino za „Narodni gospodar“.

Zadružna zveza.

VABILO

na

IX. redni občni zbor

Kmetijskega društva v Ratečah na Gorenjskem,
reg. zadr. z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 5. maja 1907 ob 4. uri popoldan.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Na čelstvo.

Računski zaključki.

Hranilnica in posojilnica v Horjulu,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za XII. upravno leto 1906.

Člani: začetkom l. 1906 311, v upravnem letu pristopilo 2, odpadel 2, koncem leta 1906. 311.

Deleži: začetkom l. 1906. 311, v upravnem letu prirastlo 2, izplačano 2, koncem l. 1906. 311; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 281.870-66.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži — vplačani	8	—	Deleži — izplačani	8	—	Posojila	220.367	71	Deleži	622	—
Hran. vl. s kap. obr.	72.540	34	Vzdig. hran. vloge	61.557	18	Inventar premični	286	89	Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi	218.245	68
Vrnjena posojila	32.811	50	Obr. hr. vl. izplačane	468	93	Zaostale obr. posojil	9.610	90	Tekoči račun z zvezo	17.798	52
Tekoči račun z zvezo	19.265	47	Obr. hr. vl. kapitaliz.	8.502	43	Vrednost tiskovin	210	—	Predpl. obr. od pos.	169	72
Plač. obr. od posojil	12.626	33	Dana posojila	38.733	88	Vrednost kolekov	41	30	Rezervni zaklad	10.552	97
Upr. in uradni prisp.	186	76	Tek. račun z „Zvezo“	26.952	01	Delež pri Zadr. zv.	1.000	—	Čisti dobiček	293	53
Pristopnine	4	—	Obresti tek. računa	1.214	50	Rezervni zaklad	10.552	97			
Obresti nal. denarja	19	90	Obresti posoj. povrn.	42	96	Naložen denar	2.844	50			
Got. začetkom l. 1906	4.667	15	Upr. in urad. stroški	1.024	40	Nevzd. obr. nal. den.	343	23			
			Rentni davek in neposredne pristojb.	120	43	Terjatev na vknjižn.	36	68			
			Naloženi denar	1.116	49	Gotov. 31. dec. 1906	2.388	24			
			Gotov. 31. dec. 1906	2.388	24						
	142.129	45		142.129	45		247.682	42		247.682	42

Posojilnica v Sevnici,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za XXIV. upravno leto 1906.

Člani: začetkom leta 1906. 1934, v upravnem letu pristopilo 205, odpadlo 154, koncem leta 1906. 1985.

Deleži: začetkom leta 1906. 4499-56, v upravnem letu prirastlo 410, izplačano 357-12, koncem l. 1906. 4552-44; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 763.868-38.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži — vplačani	410	—	Deleži — izplačani	357	12	Posojila	535.805	46	Deleži	4.552	44
Hran. vloge s kapitaliz. obrestmi	159.037	50	Vzdig. hran. vloge	208.263	70	Inventar premični	90	—	Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi	427.693	85
Vrnjena posojila	84.753	61	Obr. hran. vlog. izpl.	3.452	48	Zaostale obresti pos.	15.594	72	Tekoči rač. s Zvezo	104.983	94
Tekoči rač. s Zvezo	108.589	61	Obr. hran. vlog. kap.	17.511	94	Delež pri Zadr. zvezi	1.000	—	Predplačane obresti	915	21
Plač. obr. od posojil	30.761	74	Dana posojila	107.478	—	Naložen denar	8.670	50	Rezervni zaklad	20.598	32
Upr. in urad. prisp.	1.854	84	Tekoči rač. s Zvezo	38.000	—	Nedvignjene obrestii	224	86	Čisti dobiček	3.336	06
Pristopnine	410	—	Obr. tekoč. računa	4.375	42	Prehodni	283	88			
Vzdignjen nalož. den.	96	—	Prehodni	283	88	Naloženi denar	3.054	50			
Delež pos. Maribor	200	—	Naloženi denar	3.054	50	Obresti posoj. povrn.	48	20			
Obr. nalož. denarja	548	08	Obresti posoj. povrn.	48	20	Upr. in urad. stroški	1.640	55			
Got. začetkom l. 1906	478	62	Upr. in urad. stroški	1.640	55	Rent. dav. in nep. pr.	593	95			
			Dopl. delež „Zvezi“	200	—	Dopl. delež „Zvezi“	200	—			
			Razni stroški	1.150	25	Razni stroški	1.150	25			
			Za dobre namene	119	—	Za dobre namene	119	—			
			Nagrada	200	—	Nagrada	200	—			
			Gotov. 31. dec. 1906	410	40	Gotov. 31. dec. 1906	410	40			
	387.139	39		387.139	39		562.079	82		562.079	82

Slovenska posojilnica v Št. Jerneju na Dolenjskem,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za XII. upravno leto 1906.

Člani: začetkom leta 1906. 657, v upravnem letu pristopilo 84, odpadlo 21, koncem leta 1906. 720.

Deleži: začetkom leta 1906. 657, v upravnem letu prirastlo 84, izplačano 21, koncem leta 1906. 720, odpovedano: 10.

Denarni promet: K 607.771-62.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži — vplačani	168	—	Deleži — izplačani	345	28	Posojila	302.901	35	Deleži	2.614	57
Hran. vl. s kap. obr.	174.640	80	Vzdig. hranilne vloge	112.239	99	Tekoči rač. z Zvezo	148.728	91	Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi	441.134	24
Vrnjena posojila	52.498	12	Obr. hran. vlog. izpl.	1.194	10	Inventar premični	219	27	Predplač. obr. posojil	3.744	08
Tekoči rač. s Zvezo	47.666	19	Obr. hran. vlog. kap.	16.482	97	Inventar nepremični	9.164	41	Rezervni zaklad	12.608	72
Obresti tek. računa	6.322	76	Dana posojila	107.414	—	Zaostale obr. posojil	528	97	Čisti dobiček	5.225	54
Prejemki za tiskovine	143	50	Tekoči rač. s Zvezo	62.422	76	Vrednost tiskovin	170	—			
Doneski hiše	747	60	Tisk. in popr. pri hiši	422	58	Delež „Zadr. zvezi“	600	—			
Plač. obr. od posojil	16.655	30	Obr. pos. povrnjene	252	25	Delež pri Ljud. pos.	4	—			
Upr. in urad. prisp.	1.514	75	Upr. in urad. stroški	856	34	Gotov. 31. dec. 1906	3.010	24			
Pristopnine	168	—	Rent. dav. in nep. pr.	244	72						
Povrnjena pridob.	490	23	Delež pri Zadr. zvezi	200	—						
Zamudne obresti	97	06	Naj. od urad. prost.	160	—						
Povr. tožb. stroški	30	95	Nagrada	150	—						
Gotov. začet. l. 1906	4.251	97	Got. 31. decem. 1906	3.010	24						
	305.395	23		305.395	23		465.327	15		465.327	15

VABILO

k

OBČNEMU ZBORU

Hranilnice in posojilnice v Metliki,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dné 26. maja 1907 ob 9. uri
dopoldne na posojilničnem prostoru (na dvorišču, vrtu in
dvorani).

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor radi premajhne udeležbe ne bil
sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in z istim
dnevnim redom drugi občni zbor, ki bo sklepal brez ozira
na udeležbo članov.

VABILO

na

XI. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Senožečah,
registr. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil dne 13. maja 1907 ob 9. uri zjutraj
v zadružni uradnici v Senožečah.

Dnevni red:

1. Poročilo tajništva.
2. Računski zaključek za l. 1906.
3. Volitev odbornika v načelstvo.
4. Volitev načelnika.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi radi prepičle udeležbe ne bil ta občni zbor
sklepčen, vrši se eno uro pozneje na istem mestu in z istim
dnevnim redom drugi občni zbor, ki bo sklepal brez ozira
na število udeležencev.

VABILO

na

II. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Komendi,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 5. maja 1907 ob 3. uri
popoludne v „Štiftengi“.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

na

IX. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Semiču,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v četrtek, dne 9. maja 1907
ob 3. uri popoldne v zadružnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, prične se čez
pol ure drugi občni zbor z istim dnevnim redom in na istem
mestu, ki bo sklepal ne glede na število udeležencev.

VABILO

na

X. REDNI OBČNI ZBOR

Kmetijskega društva v Horjulu,
registr. zadruga z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 12. maja 1907.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležebi vabi

Načelstvo.

N. B. Ako bi ob določenem času ne bilo zadostno
število zadružnikov, vrši se pol ure pozneje na istem mestu
in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, koji je sklepčen
brez ozira na število navzočih.

Vabilo

k

občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Šmariji,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 5. maja ob 3. uri popoldne
v „Turnčku“.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

ODBOR.

VABILO

na

I. redni občni zbor

Mlekarske zadruga za blejski kot,
registrovane zadruga z omejeno zavezo,

kateri se bo vršil v nedeljo, dne 12. maja 1907 ob
3. uri popoldne v dvorani Hranilnice in posojilnice v Gorjah.

Dnevni red:

1. Pozdrav načelnika.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Predložitev in odobrenje računskega zaključka za l. 1906.
4. Prememba pravil.
5. Volitev enega člana načelstva.
6. Volitev dveh članov nadzorstva.
7. Poročilo o izvršeni reviziji.
8. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

VABILO

na

II. REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Lukovici,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 5. maja 1907 ob 3. uri
popoldne v uradnih prostorih pri g. Smerkolju v Lukovici.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

na

redni občni zbor

Kmetijskega društva v Vipavi,
registr. zadr. z om. zavezo,

kateri se bo vršil v četrtek, dne 9. maja 1907 ob 3. uri
popoldne v prostorih posojilnice št. 87 v Vipavi.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
4. Dopolnilna volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

na

IV. redni občni zbor

Mlekarske zadruga na Krtini,
registrovane zadruga z omejenim poroštvom.

ki se bo vršil v nedeljo, dne 28. aprila 1907 ob 4. uri
popoldne v prostorih g. načelnika.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice na Vrhniki,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 5. maja 1907 ob 3. uri
popoldne v dvorani Katoliškega doma na Vrhniki.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Vipavi,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 28. aprila 1907 ob 3. uri
popoldne v lastni hiši v Vipavi št. 87.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev računskega pregledovalca in namestnika.
6. Prememba pravil.
7. Poročilo o izvršeni reviziji.
8. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ob omenjeni uri občni zbor ne bil sklepčen,
se vrši ob 4. uri popoldne drugi občni zbor na istem mestu
in z istim dnevnim redom, ki sklepa ne glede na število
navzočih članov.

VABILO
na
REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Naklem,
reg. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 5. maja 1907 ob 1/4. uri
popoldne v hranilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.

Načelnistvo.

Priporoča se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbi zvonov.
Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Lajca za valenje od velicih grahastih Slymonth-Roks kokoši, najboljših zimskih jajčaric, ducat po 4 krone brez pošte in košare. Po zaklopnih gnezdah so izbrane samo pridne jajčarice. Prodaje: Ludovik Ševar na Rakeku. 8-5

Lajca za valiti Najboljih vrst, vzgojenih na velikih posevkih: Minorka črne in bele, Plymouth R, hamburške zlatice, italijanske bele in jerebičje barve à 40 vin., Faverolke, Viandotke srebrne in bele barve à 50 vin., Minorke črne rdeč. greb. amer., italijanske bele rud. greb. (novosti) à 60 vin., Velike pekinske race bele à 60 vin., Amer. vel. br. purani à K 1-20, Bisernice sreb. viš. à 40 vin.
Perutnistvo Smržice, Morava (Smržitz, Mähren).

Skoraj nič rabljeni v dobrem stanu se nahajajoči posnemovalnik sistem „Westphalič“ bolj majhen se ceno proda, Mlekarna Hruševje pri Postojni. 2-2

Lajca za valenje od 1. Plymut-Roks, 2. Houdan z čopom, 3. bele in 4. jerebičnoprogaste Taljanke, 5. srebrne Wiandot, 6. zlatoprižni domači Fazan, 7. Srebrni-Lak ali srebrnoprižni domači Fazan tucet 5 K. Od Alesburi-rac tucet 6 K. Peking rac tucet 7-20 K. Velike francoske kunce (zajce) od 3 do 6 K eden, prodaja Ivan Kranjc v Št. Ilju p. Velenje, Štajersko. 6-2

Dr. E. Volčič v Novem mestu (Rudolfovo :: Kranjsko) je uredil in izdal knjigi:

1. Civilno-pravdni red in sodni pravilnik

z drugimi civilno-pravdnimi zakoni. Knjiga je popoln zbornik pravil označene vrste; koncem tvarine je obsirno stvarno kazalo v slovenskem in hrvatskem jeziku. — Obseg XII. in 909 strani; cena vezani knjigi 8 K, poštnina 55 v.

2. Odvetniška tarifa;

določila o slovenskem in hrvatskem jeziku pred sodišči; sodne pristojbine. Obseg 75 strani (20 tabel); cena 1 K 80 v. — Knjigi se dobivate pri dr. Volčiču in pri knjigotržcih. 5-2

**Delniška stavbinska družba »UNION«
v Ljubljani.**

Ob začetku leta sklepajo posojilnice na občnih zborih o porabi čistega dobička. — Delniška stavbinska družba „UNION“ se usoja pri tej priliki opozoriti p. n. hranilnice in posojilnice, da so še oddati delnice III. emisije, in da blagovolje vsaj en del čistega dobička uporabiti za nakupovanje delnic družbe „UNION“. — S pomočjo zadružne organizacije se je posrečilo postaviti krasno stavbo hotela „UNION“. — Delničarji postali so solastniki tega podjetja, in delnice imajo sedaj svojo vrednost. Treba je pa še oddati III. emisijo, in odda se lahko, ako naše hranilnice in posojilnice vzajemno postopajo in prevzamejo delnice. — Tako narodno-gospodarsko delo mora vspevati. — Oglasila za podpise delnic sprejema podpisani načelnik.

Dr. V. Gregorič,
načelnik.

Pri pomladanjskem gnojenju

naj se ne opusti poleg superfosfata ali Tomaseve moke in čilskega salpetra rabiti

40% kalijevo gnojno sol.

Posebno priporočljiva za gnojenje travnikov, vinogradov, hmelja in krompirja, kakor tudi ajde. Zelo izplačljivo je tudi pri žitu.

Na 1 hektar (¹³/₄ orala) se rabi 200–300 kg.

Od 1. marca pretečenega leta dobivajo se strasfurtske kalijeve soli brez colninskih težkoč, t. j. brez uvoznih listov ali nezmešane (nedenaturirane).

Tudi cene so se znatno znižale.

40% kalijeva gnojna sol je polovico ceneja kot žveplenkisli kali.

Pojasnila in objavljenja o tem gnojilnem sredstvu dobijo interesenti brezplačno pri kmetijskem pojasovalnem zavodu kalijeve družbe v Gradeu, Raubergasse št. 11. Kalijeva družba zadr. z om. zav., Leopoldshall-Strassfurt.

Dobi se pri:

- Gospodarski zvezi v Ljubljani,
- C. kr. kmetijski družbi v Ljubljani,
- Goriški kmetijski družbi v Gorici,
- Tvrčki „Merkur“ P. Majdič, v Celju,
- „ Alpi in Comp. v Gorici,
- „ Ara in Vizzich v Trstu.

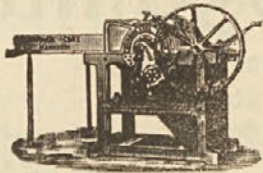
x-2

C. kr. priv.
pred ognjem in tatovi varne
blagajne
prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic
M. Adlersflügel
založnik Raiffeisnovih posojilnic
Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 27.
247 24-8

Mlatilnice

lahko tekoče z rokami za goniti.

Mlatilnice vsakovrstne
z vrtilom (gepeljnom).

Mlatilnice z motor-
jem na bencin (najcenejša gonilna
sila) kakor tudi vsi poljedelski stroji po

zelo znižanih cenah

pri

Karol Kavšeka nasled. 248 x—8

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga strojev.

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vsakdo naj se v svojo korist prepriča predno
kupi kakí stroj!

➔ Berite! ➔

Gospodarsko društvo Baderna v Istri

262 24—22

ima v svojem združnem skladišču
pristnega terana in izborno belo vino!

Cene zmerne!

Pošilja se pod sledečimi ugodnimi, poštenimi
pogoji:

1. Vino se pošilja franko skladišče ali želez. postaja Sv. Petar u Šumi ali Poreč (Parenzo). — Tudi v lastnih sodih, ki se vrnejo franko na eno obeh postaj.
2. Od postaje gre blago na račun in riziko naročnika.
3. Reklamacije veljajo še osem dni po dostavi fakture (računa).
4. Plača se takoj ali tekom 30 dni potom Zadrugne zveze v Ljubljani.
5. Vino se tudi zamenja za les — fižol — krompir — moko — otrobe — koruzo in druge gospodarske in obrtnijske izdelke.
6. Pri naročilih izpod 300 litrov se vzorcev ne pošilja.

Zadruge! Trgujemo med seboj! Poma-
gajmo druga drugi! Vsaka kon-
kurenca — vsak riziko je izključen pri
kupu in prodaji!

Naše načelstvo posreduje radevolje brez-
plačno tudi pri nakupu vina in grozdja
od nje članov. Za posredovano kupčijo
prevzame garancijo!

➔ Berite! ➔

Družba za vpeljavo domačih hranilnic

družba z neom. zavezo,

Dunaj I. Seilergasse 4.

Telefon št. 4996.

Poštnohranilnični čekovni konto št. 88.098.

Pod. I. poniklana.
Cena K 4.—.

200 avstrijskih zavodov je
vpeljalo način domačih hra-
nilnic in doseglo izborne
vspehe.

Pod. II. brunirana.
Cena K 4.50.

Stisnjene iz jeklene pločevine.

Vzorci na razpolago brez stroškov.

Najboljša in najsigurnejša

Stanje vlog 30. junija 1906:
čez 12 milijonov kron

prilika
za štedenje!

Denarni promet 30. junija 1906:
čez 27 milijonov kron

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
preje: Gradišče štev. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 kron čistih **4 K 50 h** na leto.

Stanje vlog 30. junija 1906: K 12,485.874·93 — Denarni promet v letu 1905: 54,418.440·28

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 30. junija 1906.

249, x-8

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, kanonik,
podpredsednik.

Odborniki:

Fran Povše,
vodja, graščak, deželni odbornik, drž. in dež. poslanec itd.
Anton Kobi,
trgovec in pos. na Bregu
Francišek Leskovic,
zasebnik in blag. ljud. pos.

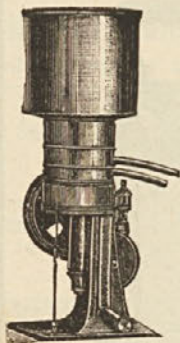
Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.
Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju,
Ivan Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani.
Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku.

Delniška družba Alfa Separator, Dunaj, XII. Wienerbergstrasse 31

Zaloge: PRAGA, GRADEC, KRAKOVO.

Največja specijalna tovarna mlekarskega orodja, strojev in pločevinskega blaga. Popolne mlekarniške oprave, ledenice in hladilnice.

Originalni Alfa Caval posnemovalniki model 1906.

Največja popolnost posnemalnega stroja

Uzredno izboljšanje.

Zvišana delavna zmogljivost.

Vsi konkurenčni stroji zamenjujejo se z Alfa Separatorji pod najugodnejimi pogoji.

Alfa mleko prevaževalne ročke (kangle)

Patentovane Isselhardove hladilne naprave

iz posebno močne jeklene oklopne pločevine.

Nizke nabavne cene. — Shlajenje 1—2° C.

== Vse najboljše mlekarniške priprave vedno v zalogi. ==

Na željo obsežni katalog brezplačno in franko.

x-3

Izdajatelj: Zadruga zveza v Ljubljani.

Odgovorni urednik: Ivan Rožman, uradni ravnatelj „Zadruga zveze“. — Tisk Zadruga tiskarne, reg. zad. z om. zav. v Ljubljani.